

EL JOC HEURÍSTIC

1. QUÈ ÉS / EN QUÈ CONSISTEIX.

El joc heurístic és una activitat en la que un grup reduït de nens explora objectes (no catalogats de didàctics, són objectes de rebuig) i els combina lliurement fins arribar a simbolitzar. En acabar l'exploració, i amb l'ajuda de l'adult, els recull tot classificant-los. És la continuació de la "Panera dels tresors" i és alhora una activitat prèvia al "joc simbòlic".

2. JUSTIFICACIÓ.

El joc heurístic exercita i enriqueix les capacitats dels infants, físiques, mentals, emocionals i socials. També afavoreix el treball en grup i dona l'oportunitat a l'adult de conèixer millor cada un dels nens/es.

3. ALUMNES A QUI S'ADREÇA.

El joc heurístic es situa en una edat evolutiva d'exploració de diferents materials de rebuig, l'edat aproximada que es seguiria a nivell cognitiu seria entre els 12 i els 24 mesos.

A la nostra escola es porta a terme en alguns grups de l'etapa d'Educació Infantil, tot i que pot estar oberta a altres edats i etapes.

4. OBJECTIUS I CONTINGUTS QUE ES TREBALLEN.

- Explorar els objectes a través dels sentits.
- Percebre les qualitats dels objectes a través dels sentits.
- Potenciar les habilitats manipulatives.
- Desenvolupar la coordinació visual-manual.
- Adquirir iniciativa en l'activitat de combinar objectes i en la manera de recollir-los.
- Adquirir l'hàbit d'endreçar els materials del joc després d'haver-los utilitzat.
- Gaudir de l'activitat, mostrar grat/desgrat davant els objectes o l'activitat.

- Respectar els companys de la classe sense treure els objectes que cadascú hagi triat.
- Conèixer i anomenar el nom dels objectes treballats.
- Localitzar entre tot el material escampat el que demana l'adult.
- Dur a terme els suggeriments del mestre.
- Desenvolupar accions amb la combinació de dos o més objectes.
- Observar els resultat de l'acció pròpia sobre els objectes: cauen, s'aguanten, entren a dins, no hi caben, etc.
- Actuar sobre els objectes i observar com es relacionen.
- Seleccionar entre una gran varietat de materials.
- Seleccionar objectes en funció de les seves qualitat i agrupar-los.
- Experimentar nocions de quantitat mitjançant l'agrupament d'elements i comparar les agrupacions.
- Compara qualitats: igual/ diferent .
- Iniciar la comprensió de relacions espacials i temporals dels objectes entre ells.
- Reconèixer les diferents propietats dels objectes (so, intensitat, timbre, durada, moviment, capacitat i flexibilitat).
- Comprendre les nocions de permanència i canvi dels objectes.

5. COMPETÈNCIES I ÀMBITS MÉS DESTACATS

Àmbits:

Els àmbits de treball principal d'aquesta activitat són el desenvolupament personal i social i el desenvolupament cognitiu tot i que té una incidència destacable en la resta d'àmbits de desenvolupament.

Competències:

- **Competències metodològiques**
Competència d'aprendre a aprendre
- **Competències personals i de coneixement del món físic**
Competència d'autonomia i iniciativa personal
- **Competències personals, socials i ciutadanes**

Competència de coneixement i interacció amb el món físic.

6. ESPAI I MATERIAL.

És important buscar un espai sense estímuls i que convidi als alumnes a explorar els objectes sense distraccions. És bo que hi hagi catifes perquè ajuda a delimitar l'espai i alhora és més agradable per asseure-s'hi.

El material es classifica en tres classes:

Objectes:

Els objectes poden ser recollits de casa, de la natura, recuperats, confeccionats i/o comprats. És important aconseguir la màxima varietat possible quant a grandària, pes, color i textura.

A l'escola hem classificat els objectes segons si són:

- Naturals (pinyes, petxines, castanyes, carbasses...).
- Elements fets amb material natural (cistells petits, brotxes d'afaitar, pinzells...).
- Pell, roba, goma, folre i cartró (capses, llibretes, tubs de cartró...).
- Fusta (culleres de cuina, anelles, castanyoles, agulles d'estendre...).
- Plàstic (embuts, exprimidors, taps, gots...).
- Metall (coladors, batidors, culleretes, cadenes...).

Contenidors:

Són elements que serveixen de recipients i poden contenir diversos objectes al mateix temps. Se'n necessiten tres o quatre per cada nen.

Convé que siguin de dimensions fàcilment manejables per l'infant, de base estable, no massa alts, perquè el nen pugui veure'n el contingut i ficar-hi la mà, i de material durable.

Exemples: pots grossos, caixes, cistelles, envasos grans ,tuppers...

Bosses:

Les bosses haurien de ser de roba lligades amb una veta. Al davant és útil posar-hi, de forma ben visible, el nom del material que contenen. (Es disposa d'un espai amb ganxos per penjar-les, un per cada bossa i amb una foto del material). La seva funció és conservar els objectes de joc ben classificats quan no s'utilitzen i permetre la recollida del material durant l'activitat.

Tot el material es troba situat al costat de l'aula d'estimulació.

7. ASPECTES METODOLÒGICS.

ESTRUCTURA DE LA SESSIÓ.

Prèviament a l'activitat l'adult prepararà el racó del joc. Es tracta de triar tres o quatre tipus d'objectes i contenidors, que es col·loquen en diferents espais distribuïts sobre la catifa. Entre aquests objectes es procura que hi hagi diversitat de materials i mides a utilitzar en cada sessió (cartró, fusta, metall) per aportar més riquesa a l'experiència.

Mentre es prepara la sessió els nens han d'estar esperant fora de la zona de joc.

El joc heurístic consta de dues fases:

Exploració i combinació dels objectes: cada alumne es dirigeix als objectes que més li criden l'atenció, els explora i els manipula (apila, posa a dins, fa seriacions...). Si cal l'adult pot orientar el joc: oferint canviar d'objectes, ensenyant diferents possibilitats, oferint models de combinació.

Recollida del material a les seves corresponents bosses: un cop acabada l'activitat s'iniciarà la recollida de material a les corresponents bosses. L'adult haurà de guiar aquesta part per afavorir el treball de classificació.

8. LLISTAT I RECULL DE PROPOSTES I ACTIVITATS

A cada sessió es fa ús de tres o quatre tipus de materials i contenidors. Es proposa combinar al llarg de les sessions tot el material del què es disposa.

9. IMPLICACIÓ DE LES FAMÍLIES.

Seria bo que els pares coneguessin aquesta activitat perquè ells també puguin oferir a casa als seus fills una estona de joc amb material reciclat o d'ús quotidià